

C-568/20. sz. ügy**Előzetes döntéshozatal iránti kérelem****A benyújtás napja:**

2020. november 2.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Oberster Gerichtshof (Ausztria)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. szeptember 23.

Végrehajtást kérő fél:

H Limited

Kötelezett fél:

J

Az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság, Ausztria) [omissis] a H***** Limited, ***** végrehajtást kérő fél, [omissis] és J***** kötelezett fél, [omissis] között 9 249 915,62 euró [omissis] tárgyában folyamatban lévő ügyben, a kötelezett félnek a fellebbviteli bíróságként eljáró Landesgericht Linz (linzi tartományi bíróság, Ausztria) 2020. június 22-i [omissis], a Bezirksgericht Freistadt (freistadti kerületi bíróság, Ausztria) 2019. október 9-i végzésével [omissis] szemben benyújtott fellebbezését elutasító végzése elleni rendkívüli felülvizsgálati kérelme nyomán

a következő végzést

hozta:

A. Az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság) előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

1. Úgy kell-e értelmezni a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, szóló 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet **[eredeti 2. o.]** (a továbbiakban: 1215/2012 rendelet) rendelkezéseit, különösen e rendelet 2. cikkének a) pontját és 39. cikkét, hogy valamely határozat akkor is

végrehajtandó, ha az adós valamely tagállamban a kontradiktórius eljárás keretében elvégzett rövid vizsgálat alapján, azonban kizárólag a vele szemben harmadik államban meghozott ítélet jogi kötőerejére tekintettel a harmadik államban lefolytatott eljárás pernyertes fele részére a harmadik állam bírósága által jogerősen megállapított követelés alapján köteles fizetést teljesíteni, és az eljárás tárgya a tagállamban annak vizsgálatára korlátozódik, hogy fennáll-e az adóssal szemben a bíróság által jogerősen megállapított követelésből eredő igény?

2. Amennyiben az első kérdésre nemleges választ kell adni:

Úgy kell-e értelmezni az 1215/2012 rendelet rendelkezéseit, különösen e rendelet 1. cikkét, 2. cikkének a) pontját, 39., 45., 46. és 52. cikkét, hogy a végrehajtást az 1215/2012 rendelet 45. cikkében kifejtett okok bármelyikének fennállásától függetlenül meg kell tagadni, ha a vizsgálandó határozat nem az 1215/2012 rendelet 2. cikkének a) pontja, illetve 39. cikke értelmében vett határozat, vagy a határozat alapjául szolgáló kérelem az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban nem esik az 1215/2012 rendelet hatálya alá?

3. Amennyiben az első kérdésre nemleges, a második kérdésre pedig igenlő választ kell adni:

Úgy kell-e értelmezni az 1215/2012 rendelet rendelkezéseit, különösen e rendelet 1. cikkét, 2. cikkének a) pontját, 39., 42. cikke (1) bekezdésének b) pontját, 46. és 53. cikkét, hogy a címzett tagállam bíróságának a végrehajtás megtagadása iránti kérelemre indított eljárásban már [eredeti 3. o.] az eredetileg eljáró bíróság 1215/2012 rendelet 53. cikke szerinti tanúsítványban szereplő információi alapján is szükségszerűen abból kell kiindulnia, hogy a rendelet hatálya alá tartozó és végrehajtandó határozatról van szó?

B. Az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság) a felülvizsgálati eljárást az Európai Unió Bírósága előzetes döntésének beérkezéséig [omissis] felfüggeszti.

I n d o k o l á s:

[1] **I. Tényállás**

[2] A felek között a Bezirksgericht Freistadt (freistadti kerületi bíróság, a továbbiakban: elsőfokú bíróság) illetékességi területén végrehajtási eljárás van folyamatban. A végrehajtást kérő fél, a H***** Limited (a továbbiakban: H*****) egy *****-i székhelyű bank. A kötelezett fél, J***** Ausztriában rendelkezik lakóhellyel.

[3] E végrehajtás alapjául végrehajtható okiratként a High Court of Justice Business and Property Courts of England & Wales Commercial Court (QBD) (a továbbiakban: High Court), az Egyesült Királyság egyik bíróságának 2019. március 20-i határozata szolgál.

[4] Az angliai határozat pedig két 2013-as jordániai ítéleten alapult, amelyek J*****-t összesen (közelítőleg) 10 300 000 USD megfizetésére kötelezték.

[5] J***** nem vitatta, hogy a jordániai ítéletek alapján köteles fizetni, azt azonban igen, hogy ezen összeget H***** részére kell kifizetnie. A hitelező egy másik jogi személy. A H***** nem jogosult arra, hogy az ítéleteket Jordániában vagy más országban végrehajtsa. Ezen kívül az ítéleteket **[eredeti 4. o.]** csalárd szándékkal, és érvénytelen meghatalmazás alapján hozták meg. A közrendbe ütközne, ha az angol bíróságok a jordániai ítéletek tekintetében (megfelelő) angol ítéletet hoznának.

[6] A H***** az angol eljárásban többek között egyszerűsített eljárás keretében meghagyás iránti kérelmet nyújtott be annak érdekében, hogy J*****-vel szemben mindkét jordániai ítéletet angol ítéletként lehessen végrehajtani.

[7] A High Court említett, 2019. március 20-i határozata helyt adott e kérelemnek, és J*****-t teljesítési utasítás formájában arra kötelezte, hogy H***** részére fizesse meg 10 392 463 USD kamatokkal és költségekkel növelt összegét. Azon a kérdésen kívül, hogy a gyorsított eljárás Angliában jogszerű volt-e, a High Court a jordániai jogszabályokra figyelemmel arra kereste a választ, hogy H***** joggal érvényesítette-e a jordániai ítéletből eredő igényeit, amely kérdésre igenlő választ adott. A High Court abból indult ki, hogy J*****-t Jordániában arra kötelezték, hogy H***** részére fizessen, amely Jordániában fióktelepet, és nem pedig – leányvállalat formájában – önálló jogi személyt hozott létre. A High Court továbbá foglalkozott a J***** által hivatkozott eljárással kapcsolatos megtévesztéssel és a meghatalmazás jordániai eljárásban felmerült állítólagos hiányával. A High Court számára nyilvánvaló volt, hogy a jordániai ítéletek végrehajtása iránti kérelem megtámadásának nem lehet helyt adni.

[8] A 2019. március 20-i határozata alapján a High Court az 1215/2012 rendelet 53. cikke szerinti tanúsítványt állított ki, amely szerint J***** köteles **[eredeti 5. o.]** H***** részére 10 392 463 USD összegnek 5 422 031,65 USD kamatokkal növelt összegét, valamint költségként 125 000 GBP-t megfizetni.

[9] Az elsőfokú bíróság 2019. április 12-i határozata a H***** számára jóváhagyta a High Court 2019. március 20-i határozat alapján (átszámítva) 92 49 915,62 euró kamatokkal és költségekkel növelt összegű követelés teljesítésének J*****-vel szembeni végrehajtását.

[10] J***** kérelmezte a High Court 2019. március 20-i határozata végrehajtásának megtagadását, és a végrehajtás felfüggesztését.

[11] A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyát külföldi határozatok végrehajthatóságával és a végrehajtás megtagadása iránti kérelemre indított eljárás vizsgálatának terjedelmével kapcsolatos kérdések képezik.

[12] **II. Jogalapok**

[13] Uniós jogi alapok:

A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem különösen a következő uniós jogi rendelkezéseken alapul: az 1215/2012 rendelet 1. cikke, 2. cikkének a) pontja, 39. cikke, 42. cikke (1) bekezdésének b) pontja, 45., 46., 52. és 53. cikke.

[15] A nemzeti jog:

[16] A Gesetz vom 27. Mai 1896 über das Exekutions- und Sicherungsverfahren (Exekutionsordnung) (a végrehajtási és biztosítási eljárásról szóló, 1896. május 27-i törvény) (a továbbiakban: a végrehajtási kódex) kivonatolva az alábbiak szerint rendelkezik:

Első rész

Végrehajtás

[...]

Végrehajtható okirat

1. § [eredeti 6. o.]

A jelen törvény értelmében végrehajtható okiratnak minősülnek az alábbi jelen törvény hatálya alatt elfogadott jogi aktusok, illetve elkészített okiratok:

[...]

Külföldi végrehajtható okirat

2. §

[...]

(2) Az 1. §-ban említett jogi aktusokkal és okiratokkal azonosan minősülnek azok a jogi aktusok és okiratok, amelyeket ugyan nem jelen törvény hatálya alatt fogadtak el, illetve készítettek el, azonban nemzetközi megállapodás vagy az Európai Unió jogi aktusa alapján külön végrehajthatóvá nyilvánítás nélkül végre kell hajtani.

Harmadik rész

Nemzetközi végrehajtási jog

Első szakasz

Általános rendelkezések

Általános rész

403. § A külföldön elfogadott jogi aktusok, illetve elkészített okiratok (külföldi végrehajtható okirat) végrehajtásához belföldi végrehajthatóvá nyilvánítás szükséges, amennyiben azokat nemzetközi megállapodás vagy az Európai Unió jogi aktusa alapján nem külön végrehajthatóvá nyilvánítás nélkül kell végrehajtani.

[...]

Harmadik szakasz

Szupranacionális szervezet jogi aktusain és okiratain alapuló végrehajtás

[omissis]

Negyedik szakasz [eredeti 7. o.]

Végrehajthatóvá nyilvánítás hiánya

Igazolási kérelmekre vonatkozó határidők

418. § (1) Amennyiben a végrehajtás engedélyezéséhez külföldi végrehajtható okirat alapján nem szükséges végrehajthatóvá nyilvánítás, a kötelezett fél az eljárás megszüntetésére irányuló indítványban érvényesítheti a belföldi végrehajtást akadályozó okokat (megtagadási okokat).

(2) Az eljárás (1) bekezdés szerinti megszüntetése kizárólag a végrehajtási engedély kézbesítésétől számított nyolc héten belül indítványozható.

(3) Amennyiben a megtagadási okok olyan tényeken alapulnak, amelyek csak a végrehajtási engedély kézbesítését követően merültek fel, vagy azokról a kötelezett fél előre nem látható és elháríthatatlan esemény miatt önhibáján kívül vagy enyhe fokú gondatlanságból nem szerzett tudomást, a határidő azon a napon kezdődik, amelyen a kötelezett fél e tényről tudomást szerzett. A kötelezett fél köteles e tényt az eljárás megszüntetésére irányuló indítványában feltüntetni, és az azt valószínűsítő bizonyítékokat megjelölni.

[omissis]

[17] III. A felek kérelmei és érvei

[18] J***** a végrehajtás megtagadására irányuló kérelmében (eljárás megszüntetésére irányuló indítványában) egyrészt a közrend megsértésére

hivatkozik. Jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem tekintetében azonban azon további állítása bír jelentőséggel, amely szerint az angol **[eredeti 8. o.]** határozatot két jordániai ítélet alapján, illetve azok végrehajtása érdekében hozták meg, és ezért az úgynevezett „összefonódási határozatnak” minősül. Harmadik állam bírósága által jogerősen megállapított követelésnek megfelelő, teljesítést elrendelő határozatot hozó tagállam határozata az 1215/2012 rendelet keretében egyik másik tagállamban nem hajtható végre. Az a körülmény, hogy nem áll rendelkezésre végrehajtható határozat, a végrehajtó állam végrehajtás megtagadására irányuló eljárásában érvényesíthető. A végrehajtás megtagadására irányuló eljárásban a címzett tagállamot nem kötik az eredetileg eljáró bíróság 1215/2012 rendelet 53. cikke szerinti tanúsítványban szereplő információi.

[19] A **H******* álláspontja szerint a végrehajtandó okirat egy angol bíróság önálló határozata. Ezenkívül a címzett tagállam bíróságait köti a High Court által kiállított tanúsítvány tartalma. A külföldi határozat csak az 1215/2012 rendelet 45. cikkében szabályozott terjedelemben vizsgálható. Ennek során kizárt annak vizsgálata, hogy a külföldi eljárási jog alapján hozott határozat ténylegesen az 1215/2012 rendelet alapján végrehajtható okiratnak minősül-e.

[20] **IV. Az eddigi eljárás**

[21] **Az elsőfokú bíróság** elutasította a **J******* kérelmeit. Az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy az 1215/2012 rendeletet jelen ügyben alkalmazni kell, illetve elismerendő és végrehajtandó angol ítélet áll rendelkezésre. A High Court átfogó kontradiktórius eljárás alapján kötelezésre irányuló okiratot készített el, és nem csak a jordániai ítéleteket nyilvánította végrehajthatóvá. Ezenkívül az 1215/2012 rendelet alkalmazhatatlanságával kapcsolatos állítások hatástalanok, mivel azt az eredetileg eljáró azon bíróságnak kell vizsgálnia, amelynek a **[eredeti 9. o.]** 1215/2012 rendelet 53. cikke szerinti tanúsítványa a végrehajtás megtagadására irányuló eljárásban köti az elsőfokú bíróságot.

[22] A **másodfokú bíróság** **J******* e határozattal szemben benyújtott fellebbezésének nem adott helyt. Az angliai eljárás kontradiktórius eljárás volt, ezért a végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás már nem folytatható le. Az angol határozat az 1215/2012 rendelet 2. cikke a) pontjának hatálya alá tartozik. **J******* a High Court előtt nem vitatta a **H******* követeléseit. Az a kifogás tehát, hogy a High Court a **J*******-vel szemben érvényesített igényt nem vizsgálta, nem alátámasztható. Az 1215/2012 rendelet 53. cikke szerinti tanúsítványt illetően nem merültek fel olyan aggályok, amelyek az 1215/2012 rendelet 45. cikke szerinti megtagadási okra utalnának. Az angol határozat kizárólag az 1215/2012 rendelet 45. cikke keretében vizsgálható.

[23] **V. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések**

[24] 1. kérdés (A kétszeres végrehajtás tilalmának terjedelme):

[25] Az Európai Unió Bíróságának a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-i egyezményvel kapcsolatos ítélkezési gyakorlatával összhangban (a Bíróság Owens Bank ítélete, 129/92, 25. pont) abból kell kiindulni, hogy az 1215/2012 rendelet sem alkalmazható olyan tagállami eljárásokban, illetve azokban felmerülő vitás kérdésekben, amelyek harmadik országbeli polgári és kereskedelmi ügyekben hozott ítéletek elismerésére és végrehajtására vonatkoznak (L'exequatur sur l'exequatur ne vaut) [omissis]. Ezzel el lehet kerülni, hogy úgynevezett „kétszeres végrehajtással” megkerülhetők legyenek **[eredeti 10. o.]** azok a szabályok, amelyeket harmadik országbeli határozatok végrehajtás helye szerinti államban való közvetlen végrehajtása során figyelembe kellene venni.

[26] Az eljáró bírósági tanács – az alsóbb fokú bíróságokkal ellentétben – hajlik arra a jogi álláspontra, hogy e megállapítás azokra a kötelezést tartalmazó ítéletekre is vonatkozik, amelyeket a külföldi bíróság ítélet végrehajtása iránti kereset (*actio iudicati*) alapján hozott, amennyiben a jogerősen megállapított követelés alapjául szolgáló jogviszonyt az ügyben nem vizsgálják [omissis].

[27] Az eljáró bírósági tanács álláspontja szerint ezen az a körülmény sem változtat, hogy az alapeljárás kontradiktórius volt. Alapvető jelentőséggel bír az eljárás tárgya. Az alapügyben az angol eljárás egyszerűsített vizsgálata arra a kérdésre korlátozódott, hogy J***** a jordániai ítéletek alapján köteles-e a H***** részére fizetni.

[28] A H***** és az alsóbb fokú bíróságok elfogadható ellentétes álláspontja miatt e jelen ügyben releváns kérdés Európai Unió Bírósága általi tisztázása szükséges.

[29] 2. kérdés (A végrehajtás 1215/2012 rendelet 45. cikkében felsorolt megtagadási okok miatti megtagadása):

[30] Az Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint az 1215/2012 rendelet a 45. cikkében említett megtagadási okokat kimerítő jelleggel sorolja fel, és azokat megszorítóan kell értelmezni (a Bíróság flyLAL ítélete, C-302/13, 46. pont). Az európai határozatok lehető legszélesebb körű szabad mozgásának célkitűzését ennek során mindig tiszteletben kell tartani (a Bíróság Diageo Brands ítélete, C-681/13, 40. és azt követő pontok). A kimerítő jellegű **[eredeti 11. o.]** felsorolás és a szigorúan meghatározott okok a tagállamok kölcsönös bizalmát fejezik ki ((26) preambulumbekzdés). Ezenfelül az 1215/2012 rendelet 52. cikke megtiltja a címzett tagállam bíróságainak, hogy a másik tagállamban hozott határozatot érdemben felülvizsgálják (lásd: a Bíróság Renault ítélete, C-38/98, 29. pont).

[31] Kétséges lehet, hogy a felvázolt rendszerből az alsóbb fokú bíróságok jogi álláspontja szerint levezethető-e az, hogy a végrehajtás megtagadására irányuló

eljárásban emiatt kizárólag az 1215/2012 rendelet 45. cikke szerinti megtagadási okokat kell vizsgálni.

[32] Az uralkodó tudományos álláspont nemleges választ ad erre a kérdésre.

Eszerint az 1215/2012 rendelet említett rendelkezéseiből nem vezethető le, hogy a végrehajtás általános feltételeinek 1215/2012 rendelet alapján történő vizsgálata kizárt. Ennek megfelelően az a kérdés, hogy az 1215/2012 rendelet egyáltalán alkalmazható-e, vagy, hogy a külföldi határozat esetében az 1215/2012 rendelet 2. cikkének a) pontja értelmében vett (elismerendő és végrehajtandó) határozatról van-e szó, a címzett tagállamban vizsgálható [omissis]. **[eredeti 12. o.]**

[33] Az eljáró bírósági tanács is hajlik a jogirodalom által képviselt azon álláspontra, hogy az 1215/2012 rendelet 45. és 46. cikkének szövegéből nem vezethető le arra vonatkozó tilalom, hogy a címzett tagállam azokat a körülményeket sem vizsgálhatja, amelyek megakadályozzák a határokon átnyúló végrehajtást, még ha az 1215/2012 rendelet 45. cikke értelmében vett megtagadási okok nem is állnak fenn. E végrehajtás megtagadása mellett szól az 1215/2012 rendelet 41. cikkének (2) bekezdése is azon állásponttal szemben, hogy a megtagadás kizárólag az 1215/2012 rendelet 45. cikkének értelmében vett okokon alapulhat. Ugyanez vonatkozik a (30) preambulumbekkezdés első mondatára. A (30) preambulumbekkezdésnek kizárólag az elismerés megtagadására vonatkozó második mondata, amely szerint a határozat elismerését csak akkor lehet megtagadni, ha az e rendeletben előírt megtagadási okok közül egy vagy több fennáll, sem mond ellent az uralkodó tudományos álláspontnak. E szabály alkalmazása „határozat” meglétét feltételezi, amelyet logikusan első lépésben (tehát még az 1215/2012 rendelet 45. cikkének értelmében vett megtagadási okok vizsgálatát megelőzően) kell vizsgálni.

[34] Úgy tűnik, hogy e kérdés Európai Unió Bírósága általi tisztázása is szükséges, és az a további eljárás szempontjából is fontos, amennyiben az első kérdésre nemleges választ kell adni.

[35] 3. kérdés (az 1215/2012 rendelet 53. cikke szerinti tanúsítvánnyal való kapcsolat):

[36] Az Európai Unió Bírósága hasonló ügyben a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet alapján már tisztázta, hogy **[eredeti 13. o.]** a végrehajtás helye szerinti tagállam bírósága [omissis] vizsgálhatja az e rendelet 54. cikkében előírt tanúsítványban szereplő információkat (a Bíróság Trade Agency ítélete, C-619/10, 46. pont).

[37] Az eljáró bírósági tanács hajlik arra, hogy ezen állítást az 1215/2012 rendelet 53. cikke szerinti tanúsítványra is megfelelően alkalmazza annak érdekében, hogy az adós a címzett tagállamban – függetlenül a tanúsítványban szereplő, e tekintetben nem kötelező erejű információktól – vitatni tudja, hogy a végrehajtás feltételei nem állnak fenn, mivel az 1215/2012 rendelet 2. cikkének

a) pontja értelmében vett határozat nem áll rendelkezésre, vagy az 1215/2012 rendelet nem alkalmazható [omissis].

[38] Az elsőfokú bíróság azonban (láthatóan) abból indult ki, hogy az Európai Unió Bíróságának újabb határozata (lásd: a Bíróság Weil ítélete, C-361/18, 33. pont) alapján a tanúsítvány miatt nem teheti meg, hogy a végrehajtás megtagadására irányuló eljárásban azt a kérdést vizsgálja, hogy rendelkezésre áll-e az 1215/2012 rendelet hatálya alá tartozó és másik tagállamban végrehajtandó határozat.

[39] Az eljáró bírósági tanács az Európai Unió Bíróságának hivatkozott határozatát – az eddigi ítélkezési gyakorlatot is figyelembe véve – nem ebben az értelemben értelmezi. Az ezzel ellentétes álláspont azonban mindenesetre védhető. A Bíróságtól e tekintetben is a jogi helyzet tisztázását kell kérni. E kötelezettség azonban csak akkor áll fenn, ha az első kérdésre nemleges, a második kérdésre pedig igenlő választ kell adni.

[40] **VI. Eljárásjogi megállapítások [eredeti 14. o.]**

[41] Végső jogorvoslati fórumként az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság) köteles előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztésére, ha az uniós jog helyes alkalmazása nem annyira nyilvánvaló, hogy minden észszerű kétséget kizár. Ilyen kétségek a jelen ügyben azonban fennállnak. [omissis]

Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság)

Bécs, 2020. szeptember 23.

[omissis]